

Mogelijke waarneming van in familieverband trekkende Bruine Kiekendieven *Circus aeruginosus*

Hans Potters

Op 25 september 1999 werd op mijn vaste telpost net ten oosten van Roosendaal een waarneming van trekkende Bruine Kiekendieven verricht welke in twee opzichten opvallend genoemd kan worden. Ten eerste betrof het een groep van liefst vijf exemplaren. Gedurende tellingen op diezelfde post werden tot nog toe 74 najaarstrekkers genoteerd, waarbij het om 65 solitaire vogels, 3 duo's en 1 trio ging. De weinige literatuurgegevens uit Nederland waarover ik beschik, bevestigen het beeld dat Bruine Kiekendieven slechts zelden in groepjes van meer dan drie stuks doortrekken. Zo werden in Limburg tijdens het najaar maximaal 3 trekkers op één dag gezien (Ganzevles *et al.* 1985) en de 28 vogels die in het najaar van 1986 boven de Eemshaven werden waargenomen, waren op één duo na alle solitaire exemplaren (Koffijberg 1988). Ook elders in Europa (Cramp & Simmons 1980, Glutz von Blotzheim *et al.* 1971) trekken Bruine Kiekendieven doorgaans solitair en zijn groepsgewijs migrerende vogels, zelfs op plaatsen met gestuwde roofvogeltrek, een uitzondering.

Het tweede opzienbarende aspect was de samenstelling van de groep. Deze bestond namelijk uit een adult mannetje en vier vogels in egaal bruin kleed. De kiekendieven vlogen echter te hoog om onderscheid te maken tussen juveniele exemplaren en volwassen vrouwtjes. De vogels vlogen achter elkaar in glijvlucht naar het zuidzuidwesten, waarbij het mannetje de leiding nam. De waarneming zou dus op een familiegroep betrekking kunnen hebben gehad. Deze veronderstelling blijft echter tamelijk speculatief omdat families doorgaans op zijn laatst eind augustus uiteenvallen (Cramp & Simmons 1980). De kans dat de gesignaleerde groepssamenstelling op toeval berust, is dus niet uit te sluiten.

Het vijftal kiekendieven passeerde de telpost om 11.25 uur onder fraaie weersomstandigheden (tamelijk zonnig met sluierbewolking en een zwakke tot matige ZZW-wind). Het was overigens toch al geen beroerde dag om buiten te zitten, want in totaal werden er tijdens de telling, die duurde van 7.55 tot 12.25 uur, acht overtrekkende Bruine Kieken geteld en kwam er op geringe hoogte ook nog een Visarend aanzetten.

Summary: Marsh Harriers *Circus aeruginosus* migrating as a family?

During counts of migrating raptors near Roosendaal in western Noord-Brabant, 74 Marsh Harriers passed in autumn: 65x 1 bird, 3x 2 birds and 1x 3 birds. Such flock sizes are typical of migrating Marsh Harriers in The Netherlands. On 25 September 1999, a flock of 5 Marsh Harriers was seen migrating southsouthwest, an adult male

('in the lead') and four birds in brown plumage (too high to distinguish between female and juvenile). It is speculated whether this group comprised a family.

Literatuur

- Cramp S. & Simmons K.E.L. (eds.) 1980. Handbook of the Birds of the Western Palearctic, Vol 2. Oxford University Press, Oxford.
- Ganzevles W., Hustings F., Schepers F., Ummels J. & Vergoossen W. 1985. Vogels in Limburg. Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, Maastricht.
- Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M. & Bezzel E. 1971. Handbuch der Vögel Mitteleuropas, Bd. 4. Akademische Verlagsgesellschaft, Frankfurt am Main.
- Koffijberg K. 1988. Vogeltrek over de Eemshaven in het najaar van 1986. *Grauwe Gors* 17(1): 8-27.

Adres: Robijndijk 42, 4706 LW Roosendaal.

Foto. Jagend mannetje Bruine Kiekendief, Knardijk, 12 april 1982 (Jan Stok). *Male Marsh Harrier hunting along the Knardijk, 12 April 1982.*